

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi – V. Panfilii

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N.Vascan, V. Negru, E. Fistican

Î N C H E I E R E

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,

judecătorul

judecătorii

Valentina Clevadî

Luiza Gafton, Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vrabie Ivan, Gherasimov Vera și Berzoi Lidia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul raionului Anenii Noi în interesele lui Seretinean Pavel, Seretinean Tatiana, Gherasimov Vorfolomei, Gherasimov Vera împotriva Cooperativei Agricole de Producere „Basarabia” privind atribuirea cotei valorice în natură și cererea de chemare în judecată înaintată de către Berzoi Lidia, Berzoi Lilian, Brînza Simion, Burlac Vasile, Gherasimov Irina, Malarciuc Anatolii, Plotnic Iurie, Panța Semion, Poloboc Valerii, Seretinean Grigore, Vrabie Ivan împotriva Cooperativei Agricole de Producere „Basarabia” privind atribuirea cotei valorice în natură,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Vrabie Ivan, Gherasimov Vera, Malarciuc Evghenia, Poloboc Valerii, Plotnic Iurie, Burlac Vasile, Brînza Simion, Berzoi Lilian, Berzoi Lidia, Gherasimov Irina, Seretinean Arcadii, Seretinean Valentina, Secară Liuba și a fost menținută hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 23 decembrie 2014,

c o n s t a t ă

La 18 decembrie 2007, Procurorul Anenii Noi în interesele lui Seretinean Pavel, Seretinean Tatiana, Gherasimov Vera și Gherasimov Vorfolomei a depus

cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Basarabia” cu privire la atribuirea cotei valorice în natură.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că la 01 decembrie 2007 un grup de locuitori ai satului Hîrbovăț, r-1 Anenii Noi au solicitat intervenirea Procuraturii Anenii Noi pentru obținerea cotei-părți valorice deținute cu drept de proprietate în CAP „Basarabia”, președintele căreia este Calmîc Serghei.

Afirmă că, în rezultatul controlului efectuat s-a stabilit că în baza extrasului nr. 27 din procesul-verbal nr. 17 din 08 septembrie 2001 a Comisiei de privatizare a bunurilor CAP „Basarabia” lui Gherasimov Vorfolomei i se cuvine în contul cotei valorice din patrimoniul întreprinderii agricole bunuri în sumă de 27 502 lei, în baza extrasului nr. 283 aceluiași proces-verbal Gherasimov Verei i se cuvine în contul cotei valorice din patrimoniul întreprinderii agricole bunuri în sumă de 54 216,70 lei, în baza extrasului nr. 454 aceluiași proces-verbal lui Seretinean Pavel i se cuvine în contul cotei valorice din patrimoniul întreprinderii agricole bunuri în sumă de 43 436,30 lei și în baza extrasului nr. 456 a aceluiași proces-verbal Seretinean Tatianeii i se cuvine în contul cotei valorice din patrimoniul întreprinderii agricole bunuri în sumă de 2080,80 lei.

De asemenea, a indicat că cota-parte valorică a fiecărui din reclamanți a fost atribuită în gestiunea pârâtului Calmîc Serghei la 27 octombrie 2001, astfel ultimul se folosește de aceste bunuri până în prezent.

Susține că reclamanții de nenumărate ori s-au adresat către Calmîc Serghei cu solicitarea de a le fi atribuită în natură cota valorică ce le aparține cu drept de proprietate, însă au primit refuz, motiv pentru care au sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând atribuirea cotei valorice lui Seretinean Pavel, Seretinean Tatianeii, Gherasimov Verei și Gherasimov Vorfolomei din bunurile comune aflate la CAP „Basarabia” în valoare de 127234 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 20 februarie 2008, a fost suspendat procesul până la determinarea succesorilor în drepturi a lui Seretinean Pavel și Seretinean Tatiana.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 24 septembrie 2008, a fost reluat procesul.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 28 octombrie 2008, a fost înlocuită reclamanta Seretinean Tatiana cu succesorii ei în drepturi Seretinean Grigore și Secară Liubovi și încetat procesul în privința cerinței reclamantului Seretinean Pavel cu privire la atribuirea cotei valorice.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 28 octombrie 2008, a fost respins demersul înaintat de CAP „Basarabia” cu privire la atragerea a 1456 de persoane în proces.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 09 decembrie 2008, a fost respins recursul C AP „Basarabia” și menținută încheierea primei instanțe.

La 05 septembrie 2008, Berzoi Lidia, Berzoi Lilian, Brînza Simion, Burlac Vasile, Gherasimov Irina, Malarciuc Anatolii, Plotnic Iurie, Panța Semion, Poloboc Valerii, Seretinean Grigore, Vrabie Ivan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Basarabia” cu privire la atribuirea cotei valorice în natură.

În susținerea cerințelor sale au indicat că prin hotărârile autorităților administrației publice locale le-au fost atribuite în proprietate privată cote de teren echivalent.

Invocă că la cererile lor, în luna august 2006, Primăria satului Hîrbovăț le-a atribuit în natură aceste cote de teren echivalent, însă cotele au rămas în gestiunea pârâtului.

Menționează că, pe parcursul anilor 2006-2007 s-au adresat de nenumărate ori către pârât în persoana președintelui Calmîc Serghei în vederea eliberării cotei valorice în natură, cum ar fi o încăpere din fosta fermă de lapte-marfa, care din primăvara anului 2006 nu mai activează după profil și anume, grajdul nr. 7 pentru creșterea și întreținerea animalelor, însă soluționarea acestei întrebări se tergiversează, astfel fiind limitați în dreptul de a dispune de bunurile ce le revin conform legislației.

Susțin că, conform procesului-verbal nr. 17 din 08 septembrie 2001 a comisiei de privatizare a bunurilor SA „Basarabia” li se cuvine, în contul cotei-părți valorice din patrimoniul întreprinderii agricole bunuri în valoare totală de 172 812 lei, dintre care Berzoi Lidiei bunuri în sumă 22 059 lei, lui Berzoi Lilian bunuri în sumă de 7 514 lei, lui Brînza Simion bunuri în sumă de 3 437 lei, lui Burlac Vasile bunuri în sumă de 6 943 lei, Gherasimov Irinei bunuri în sumă de 161 lei, lui Malarciuc Anatolie bunuri în sumă de 12 063 lei, lui Plotnic Iurie bunuri în sumă de 12 181 lei, lui Panța Simion bunuri în sumă de 19 629 lei, lui Poloboc Valeriu bunuri în sumă de 7 653 lei, lui Seretinean Grigore bunuri în sumă de 32 299 lei și lui Vrabie Ion bunuri în sumă de 49 173 lei.

Solicită, obligarea CAP „Basarabia” de a le transmite în natură cota valorică și anume: grajdul nr. 7 cu toate amenajările și utilajul cu prețul de 164 500 lei, tractorul de model MTZ-82 cu numărul de inventariere 0755 cu prețul de 11 271 lei, cultivatorul CPS-4 cu numărul de inventariere 0676 cu prețul de 367 lei, cultivatorul CRN-5,6 cu numărul de inventariere 06100 cu prețul de 2500 lei, plugul PLN 3-35 cu numărul de inventariere 06109 cu prețul de 480 lei, cositoare JRB cu numărul de inventariere 08258 cu prețul de 9 653 lei, remorcă-2 PTS-4 cu numărul de inventariere 08305 cu prețul de 5 662 lei, râșniță CDU-2 cu numărul de inventariere

0928 cu prețul de 5 268 lei, curățător de grâu ZAV cu numărul de inventariere 1060 cu prețul de 10 068 lei, automobil GAZ-52 cu numărul de inventariere 1127 cu prețul de 7 860 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 27 ianuarie 2009, a fost admis demersul reprezentantului reclamanților Vrabie Ion și conexate cererile de chemare în judecată a Procurorului raionului Anenii Noi în interesele lui Seretinean Pavel, Seretinean Tatiana, Gherasimov Vorfolomei, Gherasimov Vera împotriva CAP „Basarabia” privind atribuirea cotei valorice în natură cu nr. 2-1/09 și a lui Berzoi Lilian, Berzoi Lidia, Brînza Simion, Burlac Vasile, Gherasimov Irina, Malarciuc Anatolii, Plotnic Iurie, Panța Semion, Poloboc Valerii, Seretinean Grigore, Vrabie Ivan împotriva CAP „Basarabia” privind atribuirea cotei valorice în natură cu nr. 2-24/09 într-o singură procedură și atribuit dosarului în cauză nr. 2-1/09.

Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 08 aprilie 2009, a fost respinsă cererea înaintată de președintele CAP „Basarabia” Calmîc Serghei, prin care a solicitat examinarea cererii în lipsa sa și atragerea în proces a 26 de persoane, a Primăriei satului Hîrbovăț, secretarului Consiliului sătesc și Oficiul Cadastral ca neîntemeiată și s-a cerut prezentarea personală a președintelui CAP „Basarabia” Calmîc Serghei în fața judecății pentru continuarea examinării prezentei cereri și explicat președintelui CAP „Basarabia” Calmîc Serghei că în caz de neprezentare în ședința de judecată vor fi aplicate sancțiunile prevăzute de legislația în vigoare.

În cadrul dezbaterilor judiciare, Ion Vrabie, reprezentantul unui grup de persoane, reclamanți în cauză, a depus cerere de modificare a pretențiilor, solicitând obligarea CAP „Basarabia” în persoana președintelui Calmîc Serghei de a elibera reclamanților cota-parte valorică, conform Listei de distribuire a patrimoniului SA „Basarabia” în cote-părți valorice pe perioada 2002-2007, în sumă de 201 073,8 lei din grajdul nr. 7 ce se află pe teritoriul fostei ferme de vite.

Ulterior, Vrabie Ion, reprezentantul lui Gherasimov Vorfolomei, Gherasimov Vera, Berzoi Lidia, Berzoi Lilian, Plotnic Iurie, Brînza Simion, Burlac Vasile, Gherasimov Irina, Malarciuc Anatolie, Panța Simion, Poloboc Valeriu, Seretinean Grigore și Secară Liubovi a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând atribuirea în natură în contul cotelor-părți valorice în construcții grajdul pentru vite cornute mari, construit în anul 1980 în sumă de 157 651 lei, amenajările în sumă de 7 593 lei și anexa nr. 1 în sumă de 4 969 lei, în total construcții în sumă de 170 213 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 22 iunie 2009, acțiunea a fost admisă și s-a obligat CAP „Basarabia”, în persoana președintelui Calmîc Serghei, să elibereze lui Seretinean Grigore, Secară Liubovi, Gherasimov Vera, Gherasimov Vorfolomei, Berzoi Lidia, Berzoi Lilian, Brînza Simion, Burlac Vasile, Gherasimov

Irina, Malarciuc Anatolie, Plotnic Iurie, Panța Simion, Poloboc Valeriu și Vrabie Ion în natură în contul cotelor părți valorice în construcții - grajdul pentru vite comute mari, anul construcției 1980, cu costul de 157 651 lei, cu amenajările în sumă de 7 593 lei și anexa nr. 1 cu costul de 4 969 lei, în total construcții în valoare de 170 213 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 22 septembrie 2009, a fost respins apelul declarat de CAP „Basarabia”, Andronic Vasile, Bunduchi Vasile, Bîzga Uliana, Calmîc Andrei, Calmîc Feodor, Calmîc Serghei, Calmîc Tamara, Calmîc Victor, Curbet Elena, Curbet Vorfolomei, Ghereg Chirii, Chereg Maria, Grigoriță Ion, Larionov Mihail, Morari Elena, Muntean Alexandru, Muntean Elena, Purice Valeriu, Secară Valentina, Secară Silvia, Sucitu Simion, Vataga Evdochia, Vîzîi Valeriu și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 martie 2010, au fost admise recursurile depuse de CAP „Basarabia”, Andronic Vasile, Bunduchi Vasile, Bîzga Uliana, Calmîc Andrei, Calmîc Feodor, Calmîc Serghei, Calmîc Tamara, Calmîc Victor, Curbet Elena, Curbet Vorfolomei, Ghereg Chirii, Chereg Maria, Grigoriță Ion, Larionov Mihail, Morari Elena, Muntean Alexandru, Muntean Elena, Purice Valeriu, Secară Valentina, Secară Silvia, Sucitu Simion, Vîzîi Valeriu, casată integral decizia Curții de Apel Bender din 22 septembrie 2009, hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 22 iunie 2009 și încheierea Judecătorei Anenii Noi din 08 aprilie 2009, pricina fiind remisă la rejudecare în prima instanță, la Judecătoria Anenii Noi, în alt complet de judecată.

După rejudecare, prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 23 decembrie 2014, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 ianuarie 2015, Vrabie Ivan, Gherasimov Vera, Malarciuc Evghenia, Poloboc Valerii, Plotnic Iurie, Burlac Vasile, Brînza Simion, Berzoi Lidia, Berzoi Lilian, Gherasimov Irina, Seretinean Arcadii, Seretinean Valentina, Secară Liuba au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat și menținută hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 23 decembrie 2014.

La 26 aprilie 2017, Vrabie Ivan, Gherasimov Vera și Berzoi Lidia au declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 și hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 23 decembrie 2014 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului recurenței au invocat că, instanța de apel la emiterea deciziei a încălcat norma de drept procedural prevăzută de art. 432 alin. (3) lit.b) CPC.

Instanța de fond nu a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii 1400 de coproprietari și cei 22 de recurenți care au contestat decizia Curții de Apel Bender din 22 septembrie 2009.

Au mai invocat, că pricina a fost judecată în absența lui Vrabie Ion, care la data de 23 decembrie 2014 a depus cerere de amânare a ședinței pe o altă dată în legătură cu starea sănătății.

Consideră că au fost încălcate drepturile lor de proprietate, garantat prin art.46 din Constituția RM și art.1 din Protocolul nr.1 adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

La 30 iunie 2017, CAP „Basarabia” a depus referință asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 (f.d. 245-253 Vol.IV) a fost expediată în adresa părților la 16 februarie 2017, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d. 254 Vol.IV), însă lipsesc datele recepționării deciziei de către recurenți.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Vrabie Ivan, Gherasimov Vera și Berzoi Lidia se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor

unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vrabie Ivan, Gherasimov Vera și Berzoi Lidia este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel și prima instanță, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia de a considera recursul declarat de Vrabie Ivan, Gherasimov Vera și Berzoi Lidia, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Vrabie Ivan, Gherasimov Vera și Berzoi Lidia, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valentina Clevadi

judecătorii

Luiza Gafton

Iurie Bejenaru